

RAPPORT NIEUWE BURGEMEESTER

Gemeente Gorinchem

December 2016

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020-3330670

Rapportnummer

2016/207

Datum

December 2016

Opdrachtgever

Gemeente Gorinchem

Auteurs:

Davinia Wilson

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INLEIDING

Aanleiding

Momenteel is Govert Veldhuijzen waarnemend burgemeester van Gorinchem. Medio 2017 wordt er een nieuwe burgemeester benoemd. De gemeenteraad gaat daarom aan de slag om een profielschets op te stellen voor de nieuwe eerste burger van Gorinchem. In een profielschets zet de gemeenteraad zo helder mogelijk uiteen wat voor burgemeester wordt gezocht en waaraan hij of zij moet voldoen. Dit uiteraard in relatie tot de opgaven en uitdagingen waarvoor hij of zij in de gemeente komt te staan. Om invulling te geven aan deze profielschets, wil de gemeente graag van haar inwoners weten wat zij belangrijke eigenschappen vinden voor hun nieuwe eerste burger. Het onderzoek is uitgevoerd in november 2016. Inwoners konden tussen 3 en 20 november de vragenlijst invullen.

Het Digipanel Gorinchem

De gemeente Gorinchem wil inwoners betrekken bij belangrijke besluiten en projecten. Dit is niet alleen goed voor het draagvlak, maar kan ook positieve effecten hebben op de betrokkenheid van burgers en de kwaliteit van het beleid.

Om deze reden is in 2014 besloten een digitaal burgerpanel samen te stellen. Het Digipanel van de gemeente Gorinchem is in 2014 eenmaal ingezet voor de sociale monitor. Toen hebben ruim 600 inwoners meegedaan aan de peiling, waarna 422 deelnemers aangegeven hebben in de toekomst benaderd te willen worden met nieuwe vragenlijsten.

Open enquête

Om alle inwoners van de gemeente Gorinchem de kans te geven mee te denken over het profiel van de nieuwe burgemeester, konden ook Gorinchemmers die geen lid zijn van het Digipanel deelnemen aan het onderzoek. Via de website van de gemeente konden deze inwoners de vragenlijst invullen. De respondenten uit deze groep zijn vaker dan de leden van het panel betrokken bij Gorinchem vanuit het verenigings- of bedrijfsleven en de leeftijd van deze deelnemers ligt gemiddeld lager dan van de responderende panelleden.

Vanwege de andere samenstelling van deze onderzoeksgroep, worden de resultaten van het Digipanel en de open link apart beschreven.

Respons

Voor dit onderzoek zijn alle 414 panelleden uitgenodigd. In totaal 256 leden namen deel aan het onderzoek. Dit is een respons van 62 procent, ruim voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Via de open link op de website van de gemeente hebben 175 inwoners de vragenlijst ingevuld. In totaal hebben 431 Gorinchemmers de vragenlijst ingevuld.

Analyse

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en geslacht zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhouding. Onder- en bovengemiddelde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele gemeente Gorinchem.

Indien de percentages niet optellen tot 100 procent, is dit het gevolg van afrondingsverschillen.

BELANGRIJKE EIGENSCHAPPEN

Daadkracht en benaderbaarheid belangrijkste eigenschappen

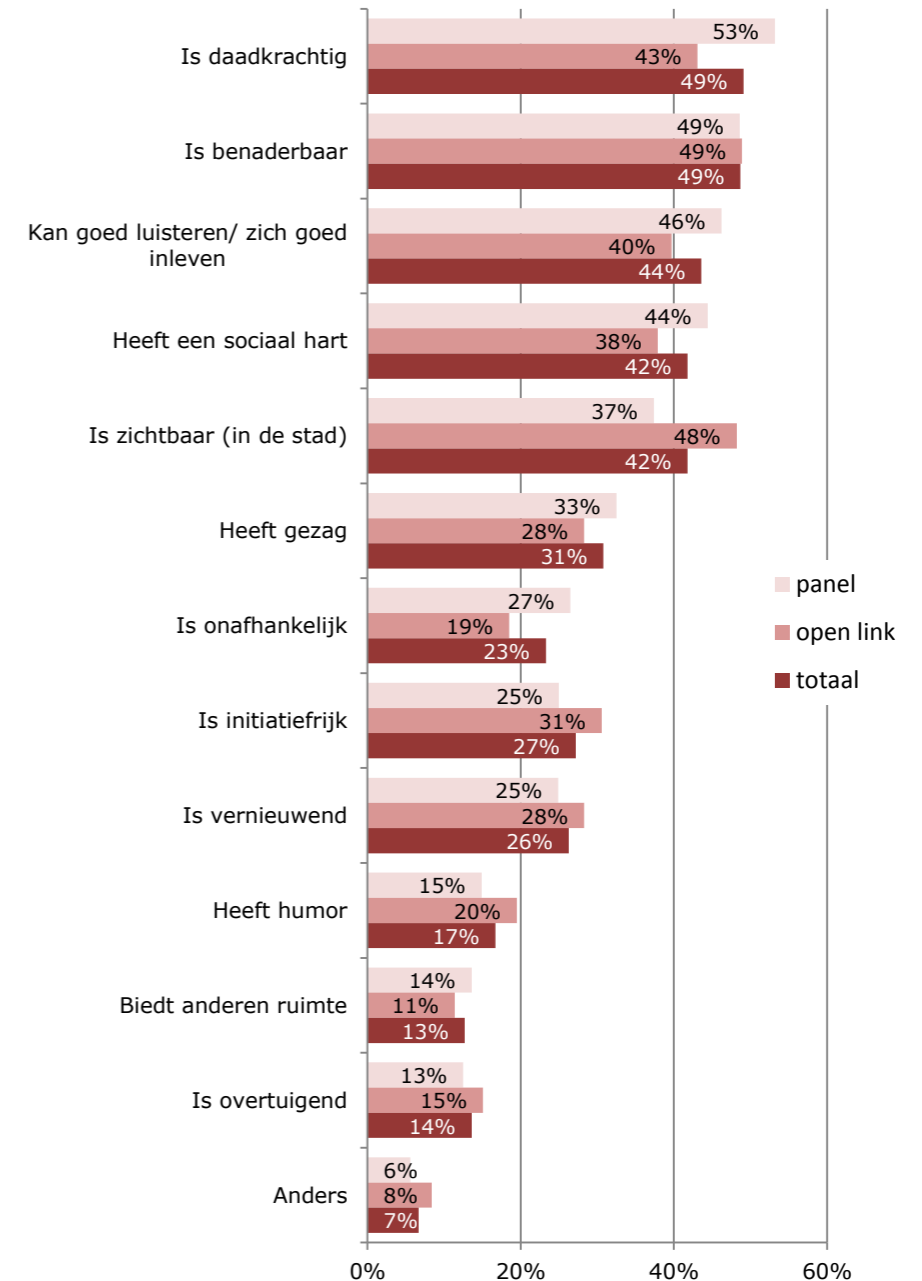
De eigenschappen die de inwoners van Gorinchem het meest belangrijk vinden voor de nieuwe burgemeester, zijn daadkracht en benaderbaarheid (figuur 1). Daadkracht wordt door de leden van het Digipanel nog belangrijker gevonden dan door deelnemers via de open link. Ook het vermogen om goed te kunnen luisteren en zich in te kunnen leven in anderen vindt een groot deel van de respondenten een belangrijke eigenschap, net als het hebben van een sociaal hart en het zichtbaar zijn in de stad. Die zichtbaarheid wordt door de niet-panelleden nog belangrijker gevonden dan door de panelleden.

Uitsplitsingen naar geslacht en leeftijd

- ✓ Vrouwelijke deelnemers vinden het hebben van een sociaal hart (53%) en het vermogen goed te kunnen luisteren (49%) de belangrijkste eigenschappen voor de nieuwe burgemeester.
- ✓ Mannen vinden vernieuwend zijn (33%) en onafhankelijkheid (28%) belangrijker dan vrouwen.
- ✓ Tussen de verschillende leeftijdsgroepen valt op dat respondenten van 50-64 jaar daadkracht vaker belangrijk vinden (57%) dan 65-plussers (38%).
- ✓ Initiatiefrijk zijn is voor de 50-plussers minder van belang dan voor jongere respondenten.
- ✓ Het hebben van een sociaal hart is voor 65-plussers erg belangrijk (56%), vernieuwing daarentegen een stuk minder dan voor de jongere deelnemers (10%).

Figuur 1

Belangrijkste eigenschappen voor de nieuwe burgemeester

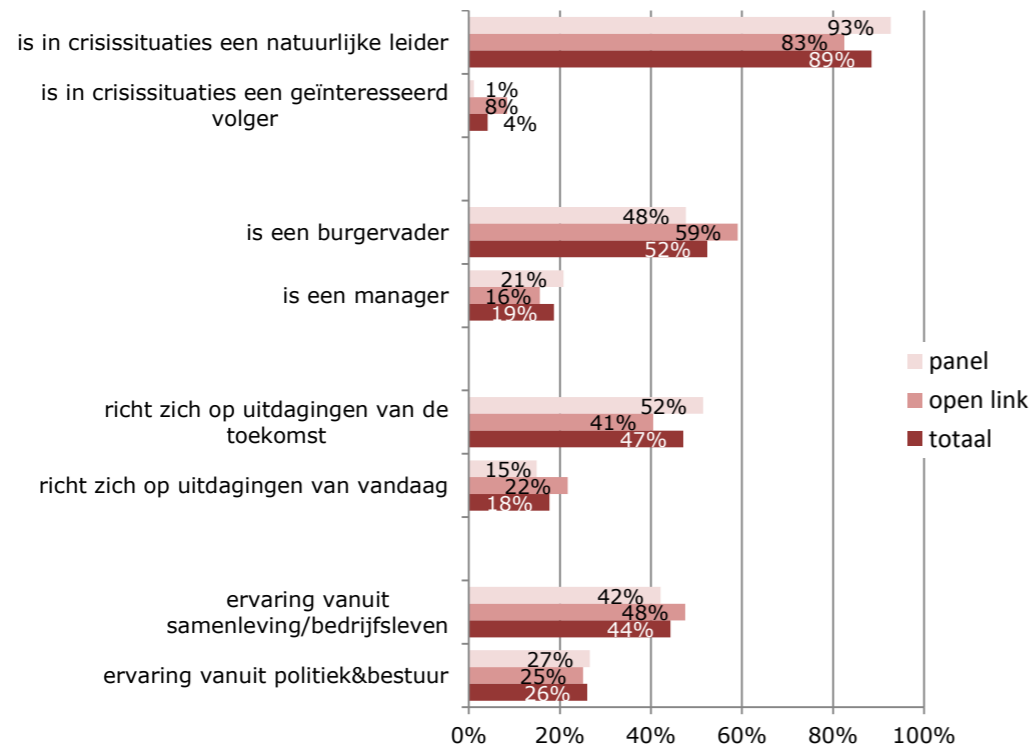
BELANGRIJKE EIGENSCHAPPEN (2)

De nieuwe burgemeester heeft leiderschap, is een burgervader en toekomstgericht

In het geval van een crisissituatie vinden Gorcummers het belangrijk dat hun burgemeester het heft in eigen hand neemt en een natuurlijk leider is (panel 93%, open link 83%), slechts vier procent heeft liever dat de burgemeester de situatie volgt. De helft van de respondenten ziet in de nieuwe burgemeester het liefst een burgervader (onder deelnemers via de open link is dit 59%), één op de vijf geeft aan liever een manager te zien op deze plaats. Vooruitkijken is ook van belang, bijna de helft ziet graag dat de burgemeester zich met name richt op uitdagingen die in de toekomst liggen. Respondenten die lid zijn van het Digipanel geven vaker aan dit belangrijk te vinden (52%) dan respondenten via de open link (41%). Eén vijfde vindt dat de uitdagingen van vandaag juist de aandacht moeten krijgen. Tenslotte is ervaring vanuit de samenleving of het bedrijfsleven voor 44 procent (panel 42%, open link 48%) belangrijker dan ervaring vanuit de politiek-bestuurlijke kant.

Figuur 2

Mijn burgemeester...

Uitsplitsingen naar geslacht en leeftijd

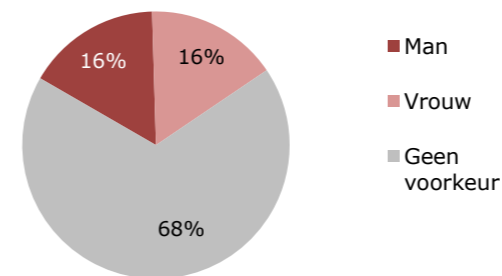
- ✓ Van de vrouwelijke deelnemers vindt 20 procent het belangrijk dat de nieuwe burgemeester zich richt op uitdagingen die vandaag spelen, onder mannen is dit 15 procent.
- ✓ Inwoners van 18-34 jaar geven vaker de voorkeur aan een burgervader (60%) dan 65-plussers (50%).
- ✓ Het aandeel dat het belangrijk vindt dat de burgemeester in crisissituaties een natuurlijke leider is, is onder de jongere respondenten lager (81%) dan gemiddeld.

Geslacht nieuwe burgemeester onbelangrijk voor meeste inwoners

Over het geheel genomen is er onder de deelnemers geen duidelijke voorkeur voor het geslacht van de nieuwe burgemeester, voor ruim twee derde van de respondenten maakt het niet uit of de nieuwe burgemeester een man of een vrouw is. Het aandeel respondenten dat wel een voorkeur heeft voor een geslacht, is voor zowel een mannelijke als een vrouwelijke burgemeester 16 procent. Respondenten via de open link, mannelijke deelnemers en respondenten jonger dan 35 jaar geven vaker de voorkeur aan een man.

Figuur 3

Voorkeur geslacht nieuwe burgemeester

DE IDEALE BURGEMEESTER

De ideale burgemeester

Als de inwoners van Gorinchem aan de nieuwe burgemeester denken, dan wordt vooral genoemd dat het belangrijk is dat de nieuwe burgemeester daadkrachtig is en moeilijke beslissingen durft te nemen. Ook ziet men de nieuwe burgemeester graag als een verbinder, een bruggenbouwer die verschillende (politieke) partijen samen kan brengen en de belangen van Gorinchem (in de regio en landelijk) goed kan behartigen. De nieuwe burgemeester heeft hart voor de stad, is het liefst ook een echter Gorinchemmer, is zichtbaar en weet wat er in de gemeente en onder de inwoners leeft. Tenslotte wordt genoemd dat de nieuwe burgemeester goed luistert naar de burgers, visie heeft, en met een frisse jonge blik de stad bestuurt.

Opmerkingen van respondenten: Als ik aan de nieuwe burgemeester denk, dan....

- *"... is dat iemand die spreekt voor alle Gorinchemmers. Iemand die tussen de mensen staat en open staat voor gesprek met alle diversiteiten binnen deze gemeente. Burgemeester die goed communiceert met de verschillende partijen in de raad en zich ook laat zien bij alle organisaties die Gorinchem willen verbeteren."*
- *"... denk ik aan iemand die het goed met iedereen kan vinden en tegelijkertijd een natuurlijke leider is. Iemand die de besluiteloosheid van het lokale bestuur kan ombuigen in besluitvaardigheid zodat er belangrijke keuzes naar de toekomst worden genomen gebaseerd op een heldere en gedeelde visie."*
- *"... is dat een daadkrachtig persoon met een heldere en realiseerbare visie. Iemand die verbindend is, doet wat hij/zij belooft, nieuwe wegen durft te bewandelen en oprecht is. Een goede burgervader/moeder die weet wat er speelt in Gorinchem. Die koestert wat succesvol is en bouwt aan wat succesvol kan worden."*
- *"... denk ik aan een krachtige leider die weet wat er speelt in de stad, doordat hij of zij er zelf vandaan komt. Heeft visie en gevoel voor de huidige en toekomstige problemen en is niet bang om beslissingen te nemen om simpelweg iets uit te proberen."*
- *"... hoop ik op iemand met een hart voor Gorinchem, die met enthousiasme initiatieven uit de samenleving steunt. Iemand die boven de gemeenteraad kan staan, met een visie voor de toekomst van Gorinchem. Iemand die mensen kan verbinden."*
- *"... denk ik aan een Gorinchemmer, iemand die de stad en de mensen kent, naar hen luistert en ook daadkrachtig is in zijn daden!"*
- *"... iemand die bruggen bouwt naar en met alle lagen van de bevolking."*
- *"... dan is het iemand die het oerwoud van actieve politieke partijen in Gorinchem kan verbinden en constructief kan laten samenwerken. Die moeilijke en/of aparte beslissingen motiveert, die Gorinchem bestuurlijk positief weet neer te zetten in de regio en hier ook een goede positie weet te onderhandelen met buurgemeenten."*
- *"... denk ik aan iemand die het belang van de stad boven zich zelf stelt. Een goede visie heeft naar de toekomst en langer termijn denken. Een leider die bruggen kan bouwen met de omringende gemeenten. Opkomt voor de lokale ondernemers, burgers en de binnenstad!"*
- *"... zie ik iemand die aandacht heeft en geeft aan alle lagen van de bevolking. Iemand die de bevolking centraal stelt en niet zijn politieke achtergrond."*
- *"... denk ik aan een ambitieuze veertiger met visie die Gorinchem(mers) verbindt en de stad sterker maakt."*
- *"... dan is dat iemand die de belangen en de toekomst van Gorinchem daadkrachtig verdedigt binnen het brede politieke landschap."*
- *"... is dat iemand die zeer betrokken is met Gorinchem en gevoel heeft met wat er leeft, luisteren naar de inwoners."*
- *"... denk ik aan een persoon die knopen door kan en durft te hakken. Die zoekt naar samenwerking met andere gemeenten, maar ook de identiteit van Gorinchem behoudt. Iemand die goed in het college ligt en op de juiste momenten beslissingen neemt."*

ACHTERGRONDGEGEVENS RESPONDENTEN

Geslacht		%
Man	209	49%
Vrouw	222	51%

Leeftijd		%
18 - 34 jaar	110	26%
35 - 49 jaar	115	27%
50 - 64 jaar	109	25%
65 jaar en ouder	97	22%

Deelname		%
Digipanel	256	60%
Open enquête	175	40%

Wijk		%
Binnenstad	113	26%
Gildenwijk/Vroedschapswijk	61	14%
Gorinchem-Oost, Wijdschild, Dalem	143	33%
Haarwijk, Schutterswijk, Stalkaarsen Schutterswijk	82	19%
Lingewijk	33	8%

Betrokken bij Gorinchem		%
Alleen als inwoner	185	43%
Maatschappelijke organisatie	63	15%
Verenigingsleven	105	24%
Bedrijfsleven	50	12%
Werkzaam in Gorinchem	103	24%
Anders	47	11%

